

“I julekampens skær”

ved sognepræst Finn Ryneld

December måned og ugerne op imod Jul kan for mange nok være en travl og hektisk, ja måske endog en lidt stresset tid. Mange ting skal huskes og forberedes samtidig med, at arbejde og hverdagens øvrige forpligtelser skal klares. Og skulle nogen nu mene, at det når sig nok, så er det måske fordi, de ikke har fulgt med i de seneste ugeblade og livsstils-magasiner, hvor man præsenteres for unge driftige mennesker med betydningsfulde og krævende jobs, der bebor palæagtige huse, som er moderniseret af dem selv og indrettet med stilfulde designerfund, de også selv har sat i stand. Mennesker, som ved siden af alt det andet nyder at pynte hjemmet op med kreativt juleklip designet af dem selv og klippet med en sikker hånd. Foruden det økologiske juletræ. Og som samtidig kommer med bud på utraditionel julemad kreeret med udgangspunkt i gamle eksotiske opskrifter og bæredygtig fødevarerproduktion. For slet ikke at tale om de helt unikke påfund til familiens julegaver.

Og selvom vi nu også måtte være forholdsvis upåvirket af mødet med sådanne nærmest overmenneskelige præstationer og har lagt succeskriterierne på et andet niveau, så kan juleforberedelserne alligevel godt true med at “tage pippet fra os”. Ikke mindst på “selve dagen - juleaftensdag”.

Det kan derfor også hende, at man i løbet af dagen, og midt i “kampens hede”, oplever situationer som for eksempel den, at man befinder sig midt på badeværelsesgulvet med en kartoffelskræller i den ene hånd og bilnøglen i den anden og pludselig føler sig helt i tom i hovedet og ikke kan huske, hvad man egentlig skulle.

Når den slags sker: Når korttidshukommelsen svigter akut, og man rammes af forvirring, så kan det hjælpe, at man går tilbage. Tilbage til udgangspunktet, for det er i reglen dér, man kan finde svaret og genkalde, hvad man var i gang med. Når man trækker køkken-skuffen ud igen, er der en chance for, at man kan huske, hvorfor man tog kartoffelskrælleren op. Det kender vi nok alle. På samme måde gælder det, at hvis vi går på gaden og prøver på at komme i tanke om noget vigtigt, så sætter vi automatisk tempoet ned. Måske står vi ligefrem helt stille et øjeblik for bedre at kunne tænke efter. Man kunne derfor også mene, at som samtale fremmer forståelsen, sådan hæmmer langsom bevægelse glemsomheden.

At gå langsomt tilbage til udgangspunktet - til begyndelsen. Det er netop den bevægelse julens evangelium får os til at foretage. I æseltempo sjosker vi af sted sammen med Josef og hans højgravide forlovede Maria den lange vej fra landsbyen Nazareth i den fattige og uvejsomme bjergegn Galilæa i det nordlige Israel, mod Betlehem nær hovedstaden Jerusalem i syd, hvor Josef og hans slægt har sit udgangspunkt. Begrundelsen for denne anstrengende rejse er en folketælling, som skal danne grundlag for en mere effektiv skatteinddrivelse til besættelsesmagten, den mægtige kejser i Rom, og hans regime. I vore dage kunne IT-medarbejdere ved skattemyndighederne vel nok have peget på andre og mere effektive metoder, som det hedder i tidens blodfattede managementsprog. Men vandringsen tilbage til udgangspunktet får imidlertid samtidig en helt anden betydning.

Evangeliet tager os med tilbage. Tilbage til det vi har så let ved at glemme. Tilbage til altings begyndelse. Til ham, som kom til jord julenat og lod sig føde i en stald som et afmægtigt spædbarn. Nemlig Gud selv! Og det sker i håbet om, at stillet overfor ham, vil det dæmre for os, hvad det egentlig var, vi skulle. Hér bøjet over krybben mindes vi om den helt grundlæggende erfaring, at med et nyfødt barn i armene, findes der noget, som er vigtigere end os selv.

Noget vi ikke er herrer over. Noget, der kalder på vores omsorg, indlevelsessevne, og kærlighed. Og én som gør krav på vore kræfter i et omfang, så vi forglemmer os selv for en stund. Fødselens under og gave får os til at opleve livet og verden som skabt på ny og fremkalder kræfter i os, vi forlængst troede borte.

Det begynder ikke med mig selv. Og det handler ikke kun om mig selv. Det husker vi, når vi står med en nyfødt i armene. Det begynder med den anden - med Gud, som siden den første julenat har haft for vane at møde os i andre mennesker. Først og fremmest i Jesus fra Nazareth. Siden - og helt konkret i barnet, i den syge, i den affældige og hjælpeløse, og i den fattige og fremmede. Kort sagt i alle dem, som kalder på vor hjælp og omsorg. Eller Gud møder os i den, der sagde det forløsende ord. Den, der trøstede os og blev hos os og hørte på os, da vi havde brug for det. Men også i den, der gav os det fornødne spark og derved fik os til at se på det håbløst forkludrede og ødelagte med nye øjne. Æn, der viste os, at der var en vej ud af mørket, hvis vi blot ville se det, og samtidig indgød os mod og kræfter til at begive os i den retning.

Husker vi det, da kan vi også trygt lade roen falde på os, når det bliver jul, uanset om vi nåede alt det, vi selv eller andre havde en forventning om. Når det er jul, kan vi lægge travlheden fra os. Så er der ikke mere at nå. I gamle dage var tid det eneste, man havde nok af. I vore dage har de fleste af os hér til lands mere end nok af alt - bare ikke af tid. Men juleaften, og i hvertfald så længe vi sidder i kirken, har vi god tid. Måske er det netop derfor, Julen er den tid på året, hvor vi husker tydeligst og allerbedst. Minderne de står klart i erindringen og dukker frem hvert år, når det bliver jul. De kryber op af kassen med julepynt. De hænger i duften af rødkål og steg. Og de presser sig på under sangen af en bestemt salme eller julesang. Alle de gode, sjove, og trygge minder. Men også dem, som gør ondt, måske fordi man savner nogen, der hørte med, men som ikke er mere. For da er vi tilbage ved udgangspunktet. Der, hvor alt ikke begynder med mig selv. Og enhver, som vover at lade andre være udgangspunkt og begyndelse i sit liv, oplever både glæden og smerten trænge sig på, når ro i sjæl og krop åbner op for hukommelsen, som det sker hér ved juletid.

Julens budskab er derfor også engleord om "Fred til mennesker med Guds velbehag". Fred med det, der var og fred med det, der skal komme. Som det begynder med Gud og ikke med mig selv, sådan ender det heller ikke med mig selv, men med Gud.

Julenat står vi stille et øjeblik og bliver husket på, at det er hvad, vi skal tro, håbe og leve på. Det er vort udgangspunkt og den nye begyndelse, når vi har nået vores slutpunkt.

Eller som det siges i en nok ikke særlig kendt julesalme fra tiden lige efter reformationen:

"Jeg er nu glad og stoler på,
min frelser er mit A og Å,
begyndelse og ende.
Han fører mig med lov og pris
til Himmerig, til Paradis,
fra jammer og elende.

Rigtig glædelig Jul!